

TELEGRAFUL ROMÂN

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

O dorință împlinită.

Sibiu, 2 Maiu n.

În momentele în cari scriem șirele acestea pregătiri mari se fac în Budapesta pentru a primi pe M. Sa regele cu meritată sărbătorire în zidurile capitalei statului ungar. Maiestatea Sa sosește adevărat după amiază la Budapesta, cu întreaga sa curte regală, pe vreme mai lungă.

De mult nu fusese Maiestatea Sa pe timp mai lung în Budapesta. L'au împedecat luptele parlamentare purtate pentru naționalizarea armatei, recrutată din părțile Ungariei, o chestie care multă supărare va fi cauzat M. Sale. Dar' cerul politic s'a limpedit în Ungaria, și M. Sa nu mai are motiv de a fi supărat. Concesiunile posibile M. Sa le-a făcut Magiarilor, ear' cei cu pretensiunile esagerate au plecat stégul și au sistat lupta.

Însă nu pentru faptul, că M. Sa de mult nu fusese în Budapesta, ori pentru concesiunile făcute Magiarilor în chestia militară i-se pregătește M. Sale primire splendidă în capitala Ungariei, ci pentru preagrațiosul autograf, publicat la timpul seu și în ziarul nostru, prin care prim-ministrul Tisza este împuternicit să se ocupe cu ideea și să stabilească planul reimpatrierii țărinei lui Rákóczy, mort și înmormântat în pământ străin.

Maiestatea Sa prin faptul acesta a aruncat vël peste un colț din trecutul îndepărtat, s'a împăcat cu sufletul celui ce ani de-arîndul a luptat în contra Vienei, în contra Habsburgilor, voind să creeze o Ungarie națională și independentă, ear' după ce a fost biruit, a refuzat să primescă amnestie de la domnitorul aparținător casei habsburgice, ci a preferat să meargă în străinătate și să moră acolo, în exil, departe de patria sa mult iubită, — cu sufletul celui-ce în viață purta numele Rákóczy Ferencz.

O dorință mare și de mult nutrită a Magiarilor a împlinit M. Sa

prin grația prealaltă, prin marimositatea arătată. Și nu invidiem pe compatrioții magiari pentru acest frumos succes, ci îi felicităm și ne bucurăm cu ei împreună. În sfârșit figurile mari istorice, fie că au avut succes în acțiunile lor, fie că au căzut în mijlocul luptelor, tot figuri mari rămân, cărora posteritatea e datoră să se închine cu sentimente de recunoștință.

Au bun motiv deci compatrioții magiari de a se bucura și de a aduce înnuri de mulțămire bunului domnitoriu, care li-a legat o rană de mult simțită, și noi, cum am spus, nu putem de cât să ne bucurăm cu ei împreună, să ne bucurăm de bucuria și de fericirea lor.

Dar'..... avem și aici un dar'. În mijlocul legitimei lor bucurii i-am ruga pe iubii compatrioți magiari să aducă aminte și de noi. Nu în altă privință, de cât numai în aceea, că am avut și noi un bărbat mare, o figură istorică, scumpă și sfântă tuturor urmașilor, un erou, care a luptat, nu în contra Habsburgilor, ci pentru apărarea tronului și a dinastiei habsburgice, nu pentru a învinge și a supune pe cineva, ci pentru a dobândi și pe sâma poporului din care făcea parte liberă după cum făcea parte în libertate de-arîndul: am avut pe Avram Iancu!

Țărina acestei figuri istorice a Românilor din statul ungar nu e așezată în pământ străin, cum e așezată a lui Rákóczy Ferencz II, ci în pământul mult iubit al patriei noastre comune. N'avem deci dorințe de a o aduce acasă. Față de această țărină avem însă și noi datorințe mari și sfinte, în tocmai cum Magiarii au avut și au față de țărina lui Rákóczy. Avem și noi o dorință de mult nutrită, care însă nu ni-se poate realiza. O dorință, pe cât de legitimă, pe atât de modestă. O cruce vom să ridicăm de-asupra țărinei eroului nostru, numai o cruce, nu în chip de demonstrație, cum se crede, ci ca să se arete urmașilor locul unde-și dorme somnul de veci cel-ce frumosă

luptă a purtat, dar' rea răsplătă a primit. Și crucea acesta nu o putem ridica, pentru-că banii adunați din sărăcia noastră spre scopul acesta au fost confiscați din partea guvernelor din trecut.

Celor cu judecată sănătoasă dintră compatrioții magiari ne adresăm deci în aceste momente de generală bucurie pentru ei, întrebându-i, dacă nu ar fi cu cale și corect, ca aceea ce a făcut M. Sa față de Magiari și de eroul lor de acum două sute de ani și mai bine, să facă și guvernul magiar, — pus sub presiunea opiniei publice magiare, — față de Românii supuși și credincioși statului ungar și față de scumpul lor mort din cimiteriul de la Tebea?!

La Magiari e rîndul să-și arete marimositatea, bunătatea inimii, față de noi, în felul cum M. Sa și-a arătat-o față de ei.

Monument lui G. Barițiu.

Am anunțat în numărul trecut, că în 6 Maiu n. (ziua Sft. George) se va face așezarea și sfințirea monumentului ridicat din partea familiei fericiții George Barițiu, la mormântul acestuia, aflător în curtea bisericii gr. cat. din loc. Astăzi suntem în plăcuta pozițiune de a pute comunica cetitorilor, că festivitatea legată de acest incident promite a primi dimensiuni menite să umplă de bucurie inimile românești. La actul inaugurării monumentului va lua adecă parte, după cum suntem informați, și Academia Română din București, reprezentată fiind prin venerabilul domn Dr. At. M. Marienescu (Sibiu) și distinsul archeolog și profesor universitar Gr. G. Tocilescu (București), care în scopul acesta sosește încă Joi sêra în Sibiu. Cum se știe, Barițiu fusese în timpul din urmă president al Academiei Române. Tot așa va lua parte la sfințirea monumentului și comitetul Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, după-ce răposatul fusese president și al

Asociațiunii. Academia Română va depune și o corônă pe mormântul marelui nostru Barițiu. Credem că între astfel de împrejurări e de prisos a mai spune, că e de datorință fie-cărui Român din Sibiu și împrejurime, ca să fie de față la acest act solemn și de recunoștință față de una dintră cele mai mari figuri ale trecutului nostru mai apropiat. Discursul festiv în numele Academiei Române îl va pronunța venerabilul domn Dr. At. M. Marienescu, membru ordinar al Academiei Române.

Sinodul din Caransebeș.

A ținut cinci ședințe, în cari a eschauriat programul de muncă ce i-se rezervase. Deschiderea s'a făcut prin următorul discurs presidial, rostit din partea P. S. Sale domnului episcop Nicolae Popea:

Christos a înviat!
Domnilor deputați!

Știm, domnilor deputați, cât de grele și asupritore au fost timpurile și ispitele, prin cari a trecut națiunea și biserica noastră dreptcredincioasă. Zic anume națiunea și biserica noastră dreptcredincioasă, căci aceste două așa de strîns erau legate între sine, în cât una fără de alta nu se putea cugeta. Sôrteaz lor a fost aceeași; și una și alta era desprețuită, nesocotită, batjocorită, erau numai tolerate de pe o zi pe alta în țera noastră.

Astfel fiind, multă umilire a trebuit să suferă biserica noastră, arhieriei nostri și credincioșii ei. Și întră astfel de împrejurări, se înțelege, nici vorbă nu putea fi de drepturi și de recunoșterea lor din partea lumii de afară.

Dară, domnilor deputați, și suferințele, ca tot în lume ce nu e basat pe adevăr și dreptate, încă își au sfârșitul lor. Dreptaceea Domnului puterilor din nemărginita Sa bunătate a hotărît să pună sfârșit timpului de suferință și de umilire a bisericii noastre. El a trimis deci bărbați luminați, bărbați cu inimă, bărbați cari și-au pus toate puterile lor în serviciul bisericii, în frunte cu providențialul marele nostru arhieru Andreiu, care împreună cu însuflețiiți sei conlucrători, după

FOIȘORĂ

Vlădica Todor.

(p) Istoria face pomenire despre un vlădică cu numele Todor, om distins, care ar fi trăit pe la finea vécului XVI.

Acest vlădică Todor apare pe plan pe vremea principelui Sigismund Báthory, domnul Ardealului, ca conducătorul de trupe voluntare în contra Turcilor.

Sigismund Báthory, principele Transilvaniei, care plătea tribut porții otomane, luase adecă hotărîre de a se desface cu deservă din jugul turcesc. Cu domnitorii vecini stătea bine, de aceea a căutat și a aflat sprigin la împăratul Rudolf, și la principii țărilor românești, cu cari a intrat în raporturi de alianță. Trebuia acum căutat pretextul pentru începerea luptei în contra Turcilor. Pentru ajungerea scopului s'a aflat de necesară înscenarea unei rescôle din partea poporului asuprit de Turci, și principele Sigismund Báthory a înduplecat pe Banul Lugojului, George Palatici, om puternic și îndrăzneț, să cutriere Banatul și aștînd poporul să pună la cale rescôla în contra Turcilor.

Banul Palatici s'a supus acestei dorințe, și la anul 1694 a vorbit cu Românii, cu Sârbii

și cu Bulgarii din Banat, câștigându-i pe toți pe partea principelui din Ardel Sigismund Báthory.

A fost ușor să se ajungă succesul dorit, pentru-că întrăga poporațiune din Banat era îngrozită de fapăturile Turcilor și doria din totă inima să se scape de păgânătatea semilunei.

Ca rezultat al consultărilor avute s'a trimis o deputațiune în Ardel, la principele Sigismund Báthory, pentru-ca să 'l rîge să iee sub secul său poporațiunea Banatului, decisa să între în luptă cu toate puterile și cu totă energia pentru a curăți de Turci aceste părți de țără.

Deputațiunea a fost condusă de vlădica Todor, pe semne cel mai deștept și mai distins dintră cei-ce făceau parte din deputațiune. Böhm scrie în monografia Banatului astfel despre el: „mely (küldöttseget) az elölkel, és Todor név alatt ismeretes vladika vezetett.

Cine a putut să fie acest vlădică Todor? Sigur că episcopul românesc, fie din Timișoara, fie din Lipova, unde încă pe la finea secolului 14 s'au înființat episcopii gr.-orientale, despre cari tot Böhm ne spune că au rămas în ființă „și sub domnia turcescă.”

Mai de creșt e, că a fost vlădică al Timișorei, fiind-că sunt istorici cari zic, spun, că episcopia (după alții metropolia) gr.-orient. a Timișorei a fost mutată la Ineu (Ienopolea),

ear' Vlădica Todor, după cum vom vedé, în Ineu a fost mai pe urmă vlădică.

Principele Sigismund Báthory a primit deputațiunea în mod foarte atabil, a promis bănășenilor tot sprijinul seu și li-a trimis un stég mare sub care să lupte în contra Turcilor, sub secul și protecțiunea sa.

S'a început apoi înrolarea și organizarea. Din comunele românești și sârbești au pus mîna pe arme în primul moment 1500 de ômeni buni de arme și îndrăzneți, urmându-le mai târziu și alții. Românii au fost puși sub conducerea vlădicului Todor și a unui Dojan cu numele, ear' Sârbii sub conducerea a trei fruntași sârbi, foarte rezoluți și foarte temuți. S'a început în urmă atacul în contra Turcilor.

Întăiu au fost luate la ochi fortărețele cu trupe mai mici turcești, cari toate au fost luate de la Turci și curățite de musulmani. Prinđend astfel curaj, trupele voluntare bănășene au dat năvală asupra Turcilor la Panciova, făcînd o linie lungă de bătae de la Panciova până la Palanca-nouă. Au avut ciocnire și la Vêrșet cu pașa din Timișoara, care plecase cu 5000 de ômeni în contra lor.

Insemnate biruințe asupra Turcilor au raportat aceste trupe voluntare românești și sârbești, conduse de vlădica Todor, până ce

în cele din urmă totuși ele au fost sdrobite de Turci, și au fost sdrobite, pentru-că ajutorul ce 'l trimisese principele Ardealului, Sigismund Báthory, sub conducerea lui Székely Mózes, ajunsese până la marginea Banatului, ear' mai departe n'au putut să meargă trupele ardeleni, și așa bănășenii au rămas ațiași la propriile lor puteri, cari erau disparente pe lângă cele treizeci mii de ostași pe cari le concentraseră Turcii la Becicherec, unde a fost bătută armata voluntară a lui Todor, vlădica cel românesc.

Turcii și-au resbunat rău de astădată, mai ales asupra Magiarilor și a Sârbilor, — fiind-că fie-care popor lupta separat, sub comanda ômenilor proprii, și cu limba proprie de comandă. Românii însă, avînd probabil poziție mai bună, ori retrăgîndu-se la vreme din luptă, au rămas mai puțin decimați. Despre Sârbi însă spune Böhm, că n'au rămas în viață decît vr'o trei sute, dintră aceia cari au putut scăpa cu fuga. „Ziua acésta, — ziua Böhm — nu numai că a nimicit speranța și norocul Sârbilor, dar' li-a șters și numele din Banat.” (E nap a szerbeknek nemcsak reményét és szerencsét tette semmivé, hanem nevüket is a Bánságban kitörülte).

(Va urma).

multe lupte și ostenele isbutiră să ridice biserica la poziția și demnitatea ce i-se cuvenia ca unei instituții divine, dându-i o organizație esecelentă, care cuprinde în sine drepturi pentru toți fiii bisericii, în toate afacerile bisericești. O organizație acasta, de pusă în statutul organic, pentru carea ni-am atras admirațiunea conlocuitorilor nostri. Da, am fost și suntem admirați, dar totodată, se o spunem drept, și invidiați pentru această organizație a noastră bisericească, de popore aflatore pe o treptă mai înaltă de cultură, cari s'au mișcat liber și ale căror biserici au fost respectate. O dovadă a acestei organizații bune și frumoase este și întrunirea noastră de astăzi în sinod eparchial. Avem deci tot dreptul să ne bucurăm și să ne mândrim și noi cu această organizație frumoasă, admirată și invidiată de alții.

Dar, domnilor deputați, nu este destul, ca să avem o organizație bisericească, o constituție bună, frumoasă și admirabilă, pentru carea se ne invidieze alții. Ci se cere imperativ, ca noi să ne arătăm vrednici de ea; și vrednici ne vom arăta, dacă o vom ști respecta, și ne vom ști folosi de ea spre binele și prosperarea bisericii noastre, implicit a nemului nostru românesc.

Constituționalismul nostru bisericesc, statutul organic, domnilor, dă fie-cărui fiu al bisericii dreptul de a se ingera în afacerile bisericești; acest drept însă impune totodată și datorii, parte de caracter moral, parte de caracter material. Și pe când cu drept cuvânt se așteaptă, ca fie-cărui fiu al bisericii să i-se lase libertate deplină de a-și exercita dreptul său într-o margine a legii și în special ale statutului organic, pe atunci se cere totodată de altă parte, ca fie-care fiu al bisericii să-și împlinescă datorițele sale de ambele categorii ce i-se impun față de biserică.

Dintre datorițele de caracter material înțeleg cu deosebire concurența cu jertfe materiale la susținerea organismului bisericesc, la susținerea, înmulțirea și dezvoltarea instituțiilor noastre bisericești de cultură, ca astfel prin mijlocirea lor să ne ridicăm pe o treptă mai înaltă de cultură în mijlocul poporului conlocuitor.

Dar, dacă este de lipsă împlinirea datorițelor materiale, apoi este de prima ordine, de imperativă necesitate și împlinirea datorițelor de caracter moral; căci fără acestea este imposibilă viața noastră bisericească constituțională, și organismul nostru frumos nu ni-ar aduce nici un folos, ci din contră, ni-ar duce biserica la desastere și în cele din urmă — de ce Dumnezeu să ne ferescă — la încetarea bisericii.

Dintre aceste datorii morale voesc să ating mai întâi datorița de a ne exercita drepturile noastre numai cu respectarea scrupuloasă a învățăturilor și așezămintelor bisericii noastre dreptcredincioase; ear' în a doua linie datorița de a ne exercita drepturile noastre numai având înaintea ochilor exclusiv binele și folosul cel adevărat al bisericii. Spre acest sfârșit se cere:

desbrăcarea de interese personale și abandonarea nefericitului egoism. Cultivarea intereselor personale, egoismul, constituiesc în viața noastră bisericească, ca și chiar în orice societate de viață, care este capabil de a răsturna întreg edificiul frumos al organismului nostru bisericesc.

În lături dar' cu interesele personale, în lături cu egoismul, căci acestea sunt crime strigătoare la cer, când e vorba de cultivarea intereselor bisericești.

Interesele personale și egoismul, domnilor, sunt semănțele din cari încolțesc și apoi cresc în abundență buruienile, cari sugrumă viața plantelor nobile, dând și adăpost diferitelor vietăți uricioase și periculoase.

Nu voesc să mă estind mai departe în această direcție a datorițelor morale, ci îmi reamintesc o vorbă înțeleaptă, că adevărat, mai ușor este a câștiga o avere, de cât a o păstra. Și aceasta este foarte adevărat mai ales având în vedere împrejurările critice de astăzi.

Domnilor deputați! Autonomia în genere, ca și autonomia bisericească, este un cuțit cu două tăișuri. Cel înțelept se poate folosi de el, ear' cel neînțelept își poate produce sie-și rana. Noi, domnilor deputați, să fim înțelepți, să ne folosim de autonomia noastră, de organismul nostru bisericesc nu-

mai având interesul cel adevărat al bisericii înaintea ochilor, exercitându-ne atât drepturile cât împlinindu-ne și datorițele noastre ce le avem ca fii ai bisericii, în înțelesul celor ce le-am atins mai sus, cum și așteptăm această sfântă noastră biserică de la noi; căci, domnilor, trebuințele noastre multe sunt, împrejurările sunt grele, și acestea cer de la noi înțelepciune, abnegațiune și jertfe.

Nu mă îndoiesc, domnilor deputați, că dvăstre sunteți pe deplin convinși despre misiunea ce o avem; că înțelepciunea, abnegațiunea și jertfele nu vă sunt străine; și astfel Dumnezeu va binecuvânta lucrările noastre, ceea-ce dorim și cerând de la Dumnezeu, pe lângă salutările mele de bunăvoință a dvăstre la Episcopia noastră, declar sesiunea a doua a periodului al XII-lea al sinodului nostru eparchial deschisă.

In chestia rentei școlilor noastre din Brașov.

O știre neadeverată, aruncată pe piața publică din partea unor foi, vedem că și-a făcut calea în presa magiară, și mai ales în presa română din regat, neliniștind pe unii și înveselind pe alții. S'a dat adevărat alarmă, că guvernul ungar ar fi denegat să asumeze renta școlilor noastre din Brașov, pentru motivul, că renta nu s'ar fi întrebuințat conform destinațiunii.

Știind foarte bine că știrea această neadeverată cauzează amărăciune mare, nu numai celor interesați, ci întreg publicului românesc, grăbim a o desminti și a constata, că guvernul ungar a aflat socotelile rentei în cea mai bună regulă, și renta n'a denegat-o; dar în legătură cu socotelile rentei mai înainteându-i-se și socotelile fundațiunii Barac, care fundațiune are aceeași mențiune ca și renta, s'au aflat și acestea în tota regula, excepționându-se din partea guvernului ungar numai două împrejurări, aune, una, că s'ar fi capitalizat mai mult de cât dispune fondatorul prin testament, și alta, că o parte a capitalului acestei fundațiuni s'ar fi investit în valori de ale statelor străine, în loc de a se investi în valori de ale statului ungar.

Repetăm, că socotelile rentei s'au aflat în ordine, și că renta nu e denegată, ci e asumată.

Seminariul român din Lipsa.

Nu demult a apărut la Lipsa al X-lea anuar al Seminarului român de sub conducerea profesorului Dr. G. Weigand. Cu volumul acesta de XXVIII+639 pagini se încheie un deceniu de muncă spornică pe terenul filologiei române, muncă ce a unit la un loc, sub povătuirea simpaticului și neobositului savant și profesor german, studenți români de pretutindenea cu studenți germani și străini.

În prefața acestui anuar deosebit de voluminos se face o reprivire asupra trecutului Seminarului de la înființarea lui, asupra lucrărilor săvârșite în acest întâi deceniu al existenței lui, asupra studenților cari au luat parte ca membri la cursurile din seminar, asupra felului cum s'a lucrat și se lucrează încă aici.

Cel dintâi căruia dl Weigand i-a comunicat planul de a înființa un seminar pentru limba română la Lipsa — ne spune dsa în prefață — a fost dl Hajdău. Încurajat de dînsul, dobândi apoi sprijinul Academiei, al dlui T. Maiorescu, pe atunci rectorul universității din București, și al dlui T. Ionescu, ministrul instrucțiunii, care îi puse la dispoziție suma anuală de 6000 lei, urcată de la 1895 la 10,000. Din această sumă se tipărește și anuarul și se acoperă toate cheltuielile seminarului.

În cei zece ani de atunci s'au făcut de către directorul seminarului și de către membrii săi lucrări din aproape toate ramurile filologiei române, cari s'au publicat în anuare. Seminarul a avut în cursul acestui timp 90 de membri, dintre cari 42 Germani, 34 Români, 3 Arămeni, 3 Bulgari, 3 Danezi, 3 Englezi, 1 Rus și 1 Spaniol.

Pregătirea membrilor se face în cursuri la universitate și la seminar. La dispoziția lor este o bibliotecă de specialitate, care cuprinde 2452 volume, apoi un mare număr de reviste române și străine și de ziare românești, parte abonate, parte primite gratuit (între acestea din urmă și „Telegraful Român”). Dintre elevii seminarului 22 și-au trecut examenul de doctorat cu teză de filologie românească, și a nume 15 Germani și 7 Români.

Anuarul de față cuprinde 5 lucrări, dintre cari remarcăm în deosebi „Viața și operele în proză ale lui M. Eminescu” de I. Seurtu, o lucrare a cărei valoare a fost deja semnalată, cu ocazia apariției sale ca broșură, de dd. N. Iorga și I. Chendi. Cu dînsa seminarul din Lipsa și-a întins activitatea sa rodnică de informație a lumii științifice germane și asupra literaturii germane și asupra literaturii noastre, dând o lucrare cum nu avem încă în românește.

Pentru catedrală.

La colecta pentru zidirea bisericii catedrale din Sibiu au mai intrat următoarele contribuiri:

I. Pe lista parohiei *Mocul superior* (tractul Bran) de la: Ioan Drăghici 25 corone; Iosif Gărbacea 4 corone; Ioan Tișca și George Puchianu câte 2 corone; George Duicu 1 coronă; douăzeci și unu credincioși, cu contribuiri în sume sub 1 coronă, la oaltă 4 corone 80 flieri. De tot 38 corone 80 flieri.

II. Ilustritatea Sa domnul Ioan cav. de Puscaru, jude de curie în pensiu, a cedat în favorul colectei diurnele și spesele de călătorie la sinodul arhidieceșan din anul curent, în sumă de 111 corone 74 flieri.

III. Preotul George Lărgean, de curând hirotonit și instituit paroh în Negrilești (tractul Dej) a solvit la colecta catedralei 100 corone.

IV. Institutul de credit și economii „Hațegana” din Hațeg a achitat restul de 200 corone din oferta făcută anul trecut.

NOUTĂȚI

Corul învățătorilor din Seliște și jur invită la concertul ce l va arăgia în *Tilișca*, împreună cu elevii școlii de acolo, în 23 April st. v. la orele 7 1/2 sera, din incidentul tinerii conferenței învățătoresci. Asemenea invită și la concertul ce l va arăgia în *Seliște*, în 25 April v. la orele 7 1/2 sera.

Avis. Cu începere de la 2 Maiu 1904 orele de birou la institutul de credit și economii „Albina” din Sibiu se țin de la 7 ore dimineața până la 12 1/2 amiazi.

Binefăcătorea săracilor. Văduva lui Teodor Voinits din Suboțita, răposată zilele trecute, a testat orașului ca fond de ajutorare a săracilor 800 lanțuri de pământ arătoriu, 50 jugere de pământ plantat cu viță și o casă mare în Budapesta, toate în valoare de peste un milion de corone. Rudeniilor sale a testat numai averea în bani gata, în sumă de 100.000 de corone.

O profecție rusescă despre războiul ruso-japonez. În Kronstadt trăeste un preot bătrân, căruia poporul rus îi atribuie putere de profecție și a face minuni. Întrebat despre soarta războiului ruso-japonez, preotul Ioan, căci așa l-e numele, a spus că războiul va dura cel puțin 25 ani, va curge sânge rusesc și răsărit și Rusia va fi necesită să înarmeze chiar și pe moșnegii țerei, spre a ține pept cu rasa galbină, de ore-ce China se va alia cu Japonia contra Rusiei. La sfârșit Rusia va învinge și va stăpâni peste întreaga China.

Americanii — pentru cultură. În raport cu puținul pe care poporele europene și statele l jertfesc pentru scopuri culturale și de binefacere, americanii stau la o înălțime incomparabilă. Singur orașul New-York, de pildă, a cheltuit în 1902 pentru instrucția publică 1346 milioane de corone. Din cinci sute milioane de corone, cu cât sunt prelimate cheltuielile anuale, pentru școlile orașului sunt prelimate o sută milioane. Tot-așa de darnici sunt americanii și față cu scopurile de binefacere, pentru cari statul și persoane private cheltuesc circa șapte sute de milioane pe an.

Mulțămită. Din incidentul sărbătorilor „sf. Paști” credincioșii din Galați Alexandru Mihăilescu, și soție sa Maria au binevoit a dona sfintei biserici greco-orientale un rind complet de vestimente preoțești în valoare de 110 corone. Primescă onorații donatori și pe această cale espreșiunea mulțămitei mele celei mai sincere. Galați, la 13 April v. 1904. Iacob Briciu, paroh.

Petrecere în Gernesig. Prîmim invitare la petrecerea ce se va arăgia cu ocaziunea conferențelor învățătoresci la 6 Maiu st. n. 1904. (Sfântul George) în Gernesig. Prețul de persoană 1 cor., de familie 3 cor. Inceputul la 7 1/2 ore sera. Venitul curat e destinat în favorul școlii confesionale gr. or. din loc. Programul e următorul: 1. Cuvînt de deschidere, rostit de v. pres. S. Rusu 2. „Dormi în pace” presia de Vlahuță, declamată de G. Ceontes. 3. „Anecdota” de T. Speranță, declamată de T. Libeg. 4. „Mai am un singur dor”, cântată de P. Duca. 5. „Rușinea închipuită”, dialog de D. Dogariu, predat de 2 elevi. 6. „Sandu Napolă”, monolog, de v. Alexandri, predat de G. Ceontea. 7. „Școala”, dialog de M. Drăgan, predat, de 3 elevi. La fine dans.

Vifor și grindină. În Șoproș și împrejurimi Sâmbată noaptea a fost vifor mare, împreună cu tunete și fulgere, și cu grindină. Vite sunt aproape pretutindenea nimicite de grindină. În comunele Răkos și Harka fulgerul s'a descărcat asupra câtorva case și le-a aprins.

La fondul de 20 flieri, al „reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români au dăruit: Ioan Teculescu, protopresb. și president al „Reuniunii meseriașilor din Alba-Julia”, 1 coronă, Dr. P. Șpan, profes. sem. 20 flieri, parohul Demetriu Bunda din Sadu, a dăruit în memoria mult regretatelor Luisa Comanescu, fostă preotă în Ghimbav și Victoria Goga, fostă învățătoare, în total 1 cor., Vie. Tordășanu, 10 fil., Ioan Mustea, sodal zugrav de case 1 cor., George Cărpinișan, econom în Călnic pentru sine și pentru fiul său George sodal croitor și ascultător al academiei de croitor din Dresdă, 80 fil., Dr. Ioan Elekes, medic, (Sebeșul ssa.) și Ioan Brotea, paroh (Metiaș), câte 1 cor. La fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru au dăruit Ioan Mustea, sodal zugrav, 80 flieri și G. Cărpinișan, sod. croitoriu (Dresdă) 20 fil.

Concert și teatru în Sebeșul-mare. Învățătorii de la școlile gr. or. din protopresbiteratele Cluj și Unguraș, din prilejul conferenței învățătoresci arăngază la 26 April (9 Maiu st. n.) petrecere împreună cu producțiuni musicale, declamatorice și teatrale în localul școlii din Sebeșul-mare, în favorul bibliotecii școlare din comuna amintită. Taxa de intrare: familie de 3 membri 3 corone, persoane 1 cor. 60 flieri, loc de gezuț, 1 cor. loc de stat. În comitetul aranjator sunt și protopresbiterii tractuali T. Roșescu și P. Roșca. (Suprasolvirile se vor cuita pe cale ziaristică).

Concert în Sebeșul-săsesc. Reuniunea „Andreiana” a meseriașilor și comercianților români din Sebeșul săsesc arăngază la 6 Maiu st. n. (ziua de Sf. Gorgiu) concert în pavilionul de vară de la hotel „Central” din Sebeșul-săsesc. Taxa de intrare: loc prim 2 corone, loc II. 1 cor. 50 flieri, loc de stat 1 coronă. Inceputul la 8 ore. După concert urmează dans.

În mormânt comun. Inginerul mon-tanistic L. Mrak săptămăna trecută mersese la părinți în Hegybánya (lângă Văcz), ca să cerceteze și consoleze pe tatăl său, care era bolnav. Înviorat de prezența fiului său, bătrânul resista bôlei mai cu succes, așa că după câteva zile a putut chiar să părăiască patul. În ziua când inginerul avea să plece, în cursul prânzului a căpătat apoplexie de inimă și a murit subit. Tragicul sfârșit al fiului său a sguduit așa de puternic pe bătrânul convalescent, în că a căpătat și el apoplexie și — a ajuns și el pe catafalca alătură cu fiul său. Au fost înmormântați în mormânt comun. Le plănge pierderea văduva și doi orfani, respective mama și doi frațori.

Mulțămită. Cu ocaziunea producțiunii cor-teatrale aranjată în 17 April n. în comuna Bărgăș au suprasolvit următorii stimați domni. E. Terchilă, paroh, Vorumloc 1 cor. Victor Suciu, paroh, Bărgăș 1 cor. Ioachim Părdău, paroh, Agnita 1 cor. Pompei Trif stud. teolog Vecerod 40 fil. Nic. Jurca inv., Vêrd, 40 fil. Nic. Cârstea, pedagog, Vêrd, 20 fil. Ioan Varga, inv., Vêvend 20 fil. Ioan Alexandru inv., Ighidort, 20 fil. Iosif Neuman, comerciant Bărgăș 1 cor. Ioan Mohan, cantor, Vorumloc 1 cor. Ioachim Muntean, econom, Vorumloc 1 cor, căruia le mulțămesc și pe această cale. Bărgăș, 29 April n. 1904. Pentru comit. aranjator Emil Terchilă paroh.

Explosie de gazuri. În mina de cărbuni de lângă Sevilla (Spania) au explodat eștă-măna trecută gazurile miniere ucigând mulțime de băieți. Până acum au fost scoase de sub ruine cinci și trei de cadavre.

Nu există mijloc mai bun de a-ți câștiga sănătatea, ca crucea după electro-magnetă R. B. Nr. 86967 și sute de oameni își mulțimesc răstăgata sănătate și dorul de viață dlui Albert Müller în Budapesta V., Vădășu. 42/VI. ceea-ce dovedește și următoarele două scrisori de recunoștință: 1. *Dlui Albert Müller în Budapesta.* De ore-ce crucea electro-magnetă R. B. Nr. 86967 mi-a ajutat foarte mult și cu succes în contra astmei și a reumatismului, nu pot trece cu vederea să nu-ți exprim cea mai sinceră mulțumită și să recomand acest leac tuturor a căldură. Cu stimă: *Iovram Kovacevici, Dolu Tuzla.* 2. *Dlui A. Müller, Bpsta.* Fiica mea a purtat crucea electro-magnetă R. B. Nr. 86967 contra bății de inimă și s'a însănătoșat, pentru ceea-ce îți mulțimesc din inimă. Stimător: *Ioan Leidl, Verșet.* De aceea îndemnăm pe toți aceia, cari suferă de reumatism, influență, astmă preste tot de nervi și procure un astfel de aparat, căci costă numai 6 corone și se se îndrepte în privința acestă cătră dl Albert Müller în Budapesta, V., Vădășu. 42/VI.

Voci din public.

Din cereuri sibiene ni-se scriu următoarele:

Sub titlul de sus au fost publicate în „Telegraful Român”, numărul 34, unele plângeri, ori dorințe, venite din cercuri sibiene, cari în felul cum au fost formulate au dat ansă la diferite interpretări. Unii ziceau că ele formeză o somație directă la adresa veneratului consistoriu și a supremului nostru cap bisericesc, alții că peste tot nu e somat nimeni, ci se constată simplu niște rele, cari ar trebui să fie de natură, de-a de-lătararea lor este posibilă.

Avându-mi și eu păreri mele, nu m'am putut pune nici pe o parte, nici pe alta. Pentru-că am zis așa: dacă există vre-un rău în biserica cutare, cineva trebuie să fie responsabil pentru existența lui. Cineva a trebuit să se simtă deci somat și prin cele publicate în numărul 34 al ziarului acestuia! Acest cineva însă la nici un cas n'a putut să fie supremul nostru for bisericesc, până la care are biserica noastră încă multe organe responsabile pentru buna rânduială în biserică.

Aci e de es. protopresbiterul. Ceteșc în „Dreptul canonic” al lui Șaguna (pag. 138-139) datorințele protopresbiterilor bisericii noastre stabilite astfel:

1. Să inspecționeze purtarea preoției, învățătorime și a creștinilor.
2. Să inspecționeze starea zidurilor bisericilor, școlilor și starea averilor.
3. Să privegheze, ca sfintele taine și celelalte funcțiuni preoțești să se facă după tipic.
5. Să raporteze episcopului și consistoriului din timp în timp despre starea zidurilor bisericilor și ale școlilor, etc.
6. Să primescă și înainteze episcopului și consistoriului, cu informația sa, plânsurile preoției, ale învățătorilor, ale comunelor bisericicești, ale singuraticilor creștini, etc.
7. Vistând bisericile, să cerceteze cu deamănuntul bisericile, ornamentele și cărțile, averea mișcătoare și nemiscătoare, etc. etc.

Eată deci, că asupra tuturor scăderilor înscrise în numărul 34 al ziarului acestuia, ca existente la biserica noastră din suburbiul Josefîn, ochiul protopresbiterului ar trebui să fie îndreptat, care e dator să primescă ori-ce plângere în privința acestă, chiar și de la singuratici creștini, înaintându-o consistoriului, cu informația sa. Și fiind-că domnul care și-a înțeles plângerile și dorințele în numărul 34 al ziarului acestuia, după-cum se vorbește, ar fi un bun cunoscător de canoane și de legile bisericicești: modesta mea părere e, că mai corect proceda, dacă se adresa protopresbiterului cu plângerile sale, ear' nu publicității. Atâta aveam de spus.

Eu.

Posta ultimă.

Convocarea dietei.

După cum se scrie de la Budapesta, noua sesiune parlamentară va fi deschisă la finea săptămânii acesteia. La una din primele ședințe ale ei vor fi aleși membrii delegațiunii ungare. Delegațiunea austriacă e deja aleasă. Întrunirea delegațiunilor se va face în 10 Maiu n. de astădată în Budapesta. După împlinirea formelor necesare, dieta se va apuca numai de cât de cenzurarea bugetului pe anul curent.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.

(Urmare).

Despre minunata proveniență a acestui chip ne povestește și sinaxariul de la 16 August, că pe timpul patimilor lui Christos a trimis Abgarus la Iisus, pe solul seu Anania care știa picta și avea misiunea a pregăti și chipul lui Iisus. Anania a predat epistola încredințată și s'a silit a desemna pe Iisus. Mulțimea însă l'a împedat a se apropia de el. Astfel nu i-a succedat. Christos — care cunoște gândurile cele ascunse ale oamenilor — a cerut apă să se spele și un ștergar de șters. I-s'a dat unul cu multe împăturături. Cu acesta ștergându-se, s'a format pe el chipul feței sale, pe care l'a dat lui Anania. Acestă năframă a domolit bola topar-chului de la Edessa, carele mai târziu a întins-o pe o tablă, a decorat-o și a așezat-o în o fridă de-asupra porților cetății.

Dar' mai târziu a fost Edessa amenințată de păgani, și un episcop abia a avut timp să astupe cu zid frida, spre a scuti chipul și sfânta năframă. După vécuri iarăși au deschis creștinii frida și au aflat chipul. Candela de dinaintea lui, se zice, că tot mai ardea încă și atunci, ear' pe cărămida vis-a-vis de chip, care astupa o parte din fridă, încă s'a luat o copie fidelă a chipului de pe năframă.

Biserica amintește această istorie, aplicând atât năframa sfântă cât și roșetica cărămidă sfântă (ὁ ἅγιος χέρας), jos pe tamburul cupolei, și anume vis-a-vis una de alta. Năframa la ost, cărămida la vest.

Renumitul istoric Eusebiu susține, că în archiva cetății Edessa a găsit scrisoarea regelui Avgar și răspunsul dat de Christos.

Cuprinsul epistolei lui Avgar este la Eusebiu, episcopul de la Edessa, astfel:

„Am audat de minunile și tămăduirile ce le faci numai cu cuvântul, fără a Te servi de ierburi sau alte doftorii. Am înțeles, că faci pe orbi de vedea, pe ologi de umbla; pe cei stricați îi curățești, și duhurile necurate le gonești din cei-ce pătimește. Pe cei cu bóle nevindecabile îi tămăduiești și invii pe cei morți. Aceste minuni m'au făcut să gândesc, că ești Dumnezeu, pogorit din ceruri, și că ești Fiul lui Dumnezeu. Pentru această am îndrăznit a îți scrie această epistolă, rugându-Te, să vii: ca să mă vezi și să mă vindec de bóla, de care pătimește de multă vreme.

„Am audat, că și Judeii te gonesc și cărtesc pentru minunile Tale, și că caută să Te prindă. Eu am aici o cetate frumousă și răsfățată, și — cu toate că nu este prea mare — îți va fi de ajuns pentru cele ce îți vor trebui”.

Tot Eusebiu ne spune, că Iisus Christos ar fi răspuns lui Avgar astfel:

„Feriți-vă Avgare, pentru-că ai crezut în mine mai înainte de a mă vedea; căci scris este despre mine, că cei-ce mă vor vedea nu vor crede întru mine, și cei-ce nu mă vor vedea, vor crede și se vor mântui. Cât pentru dorința ce o ai, ca să vin să te ved, eu trebuie mai întâiu să îndeplinesc în țera această toate lucrurile, pentru cari am venit, și după aceea să mă suiu la Acela, carele m'a trimis. Și după-ce mă voi sui, de acolo îți voi trimite pe unul din învățăceii mei, care Te va vindeca de bóla, de care pătimești, și îți va da viață vecinică ție și celor cu tine”. Iscălitura.

Iscălitura lui Iisus era: *Θεός Θεός Οὐκ Οὐραῖα* = Dumnezeu, a lui Dumnezeu, dumnezeiescă minune. Eusebiu, care afirmă a fi scos aceste scrisori din archiva cetății Edessa, adaugă și aceea, că apostolul Toma a trimis după învierea Domnului pe unul din cei 70 învățăcei, pe Tadeu, ca să vindece pe Avgar.¹⁾

Chipul Veronicei.

Același chip al feței lui Iisus se zice, că s'a luat și pe sudariul sfintei Veronice. Despre această femeie evangeliile nu pomenesc, dar' tradiția creștină o amintește.²⁾ Evangeliile ne vorbesc de Maria maica Domnului, de Maria Magdalena și de o altă Marie, cumnată a sa și femeia lui Cleopa.

Pe când Mantuitorul Christos mergea cu crucea spre Golgota, era cuprins de cele mai grele oboseli. Fruntea și fața îi erau acoperite de pulbere și sudori de sânge. O femeie evlavioasă cu numele Veronice, — vădându-l în această stare trecând pe dinaintea casei sale, — nu s'a silit de mulțimea, care-l insulta, ci luând un ștergar — s'a dus și i-a șters fața asudată.³⁾

Pe acest ștergar s'a format imaginea lui Iisus; și cum ștergariul se împătura în patru, de patru-ori s'a imprimat pe el chipul lui Christos.

În jurul acestei femei s'a format mai ales în lumea apusană anumite legende, cari cuprind amănunte despre ea. Pe ea s'o fi vindecat I. din curgere de sânge. Reproducem unele după „Legende” de Dorée.

Tiberiu, împăratul Romei, pe timpul căruia fu răstignit Iisus, suferea de o bóla grea (rac în față). El fu înștiințat, că la Ierusalim trăiește un doftor, care vindecă tot felul de bóle numai cu cuvântul. Însă nimeni nu știa încă, că Judeii și Pilat îl răstigniseră. Atunci Tiberiu chemă pe Volusian, unul din consilierii secreți ai săi, și i zise:

„De grab treci marea și spune lui Pilat, să-mi trimită pe acel doftor, ca să mă vindece”. Volusian ajuns la Ierusalim și înștiințat pe Pilat despre ordinul împăratului, Pilat se înspăimântă și ceru să i dea un termen de 14 zile, ca să aștepte pe acel doftor. Într' aceea Volusian, întâlnind pe Veronica, o întrebă: unde ar pute găsi pe Iisus Christos? „Ah” răspunse Veronica, „întrebi despre Domnul și Dumnezeu meu; el a fost vândut din pismă

și osândit la mórte de Pilat; îl răstigniră pe cruce”. Aușind această Volusian, se întristă și zise femeii: „Ce rău îmi pare, că nu pot împlini ordinul împăratului!”

Ear' Veronica răspunse: „Pe când Domnul străbătea Iudeea, propovăduind Evangelia, eu — neputând să mă bucur totdeauna de a l' vedea de față — am voit să pun a-i zugrăvi chipul, că dacă nu l' voi, mai putea vedea, să mă mângăiu cel puțin privind chipul lui. Deci — luând o pânză și plecând la zugrav, — m'am întâlnit cu Domnul și el m'a întrebat „unde mă duc”? Atunci i-am spus gândul meu, ear' el — cerându-mi pânza — și-a șters cu ea cinstita față și mi-a dat-o înapoi cu chipul său întipărit pe ea. Dacă stăpânul tău ar privi cu evlavie chipul acesta, îndată se va invrednici a se face earăși sănătos”. Aușind această Volusian întrebă:

„Unde voi pute găsi chipul lui? Voiu da pentru el ori-cât aur și argint”. „Nu-mi trebuie aur”, îi răspunse Veronica, „să aibă numai credință sinceră, și eu însămi voi merge cu tine și voi arăta chipul acesta lui Cesar, ear' după aceea mă voi întorcer în țera mea”. Atunci Volusian plecă la Roma cu Veronica și — înfățișându-se la împărat — îi zise: „Iisus pe care atât ai dorit să l' vezi, a fost osândit la mórte de Pilat și de Iudei, cari din pismă l'au pironit pe cruce.

„Dar' îți aduc chipul lui Iisus, găsit la femeia, care a venit cu mine. De vei privi chipul acesta cu credință, te vei tămădui îndată și vei fi sănătos”. Aușind această Cesar, porunci să-i aducă chipul, așternându-l cale-i păture de mătasă. Cum își îndreptă ochii spre el, se făcu sănătos, cum fusese înainte.⁴⁾

În biserica sfântului Petru din Roma se păstrează o năframă, despre care se crede a fi cea de la Veronica. Preoții o arată publicului în săptămâna patimilor. Une-ori sudariul e cu aureola, cu o *ὦν*, altă-dată fără nimb.

Cetele îngerești.

Pe zugrăvirea cupolei trebuie să se pună cel mai mare pond, fiind-că ea și prin înălțimea ei produce mare efect asupra creștinilor. Tocmai din acest motiv află de lipsă a arăta în detalii, cum ne prezintă iconografia bizantină cu deosebire cele nouă cete îngerești, a căror înfățișare completă este mai rară.

După împărțirea făcută de Dionisiu Areopagită, sunt nouă cete îngerești (*ἐννεα τάγματα*). Aceste se cuprind earăși în trei clase. (τάξεις). De clasa I se țin: 1. Tronurile. 2. Cheruvimii. 3. Serafimii. *Ἐγγεῖα τῆς ζωγραφικῆς* le descrie astfel:

Clasa I.

1. Tronurile se deping ca niște roți de foc, cari jur de jur au și aripi, în mijlocul aripilor ochi. Aceste roți sunt împletecite (*περιπλεγμέναι*) între olaltă și combinate astfel, ca să samene cu un tron împărătesc, pe care stau așezate picidrele lui Pantocrator.

În biserica mănăstirii Cesariani din muntele Hymettus reprezintă un frescă sfânta Treime. Tatăl e un moșneg bătrân, fiul un bărbat ca de 35 de ani,⁵⁾ ear' sfântul duh e în chip de porumb. Tatăl și fiul stau cu picidrele goale, pe un cerc de foc, încunjurat de două aripi în flacără. Acest cerc intraripat și aprins reprezintă corul ingeresc, numit tronuri. În chipul acesta este tronul picidrelor dumnezeiești.

Cheruvimii sunt reprezentați în iconografie cu un cap de om tinăr și două aripi.

Serafimii tot cu un cap de om, dar' cu șase aripi, dintre cari cu două își acoper fața, cu două picidrele și cu celelalte două sbóră.

Rugăciunea liturgică, pe care o cetește preotul în taină la liturgia lui Vasile-cel-Mare, pe când se cântă: „Cu vrednicie și cu dreptate etc”,... se termină astfel: „...că pe Tine Te laudă ingerii, arhangeli, scaunele, domniile, începătorile, stăpâniile, puterile și cheruvimii cei cu ochi mulți; Tine înainte stau împrejur serafimii, cei cu câte șase aripi, cari cu două își acoper fețele, cu două picidrele, ear' cu două sbóră strigând, neîncetat unul cătră altul doxologii neîntrerupte.”

În mână poartă serafimii câte o ripidă cu inscripția: „Sfânt, sfânt, sfânt etc., adevă cantarea întreit sfântă, carea și urmăză a să cânta după terminarea rugăciunii amintite mai sus.

Așa i-a distins și prorocul Isaia, carele ne spune, că în anul, în care a murit împăratul Ozia, a vădut pe Domnul ședend pe scaun înalt, și serafimii sta împrejurul lui, șase aripi la unul și șase aripi la altul și cu două își acoperia fața și cu două își acoperia picidrele și cu două sbura. Și striga unul cătră altul și zicea: Sfânt, sfânt, sfânt etc.” (cap. VI. vers 1—3).

O specie a acestora sunt și așa numiții tetramorfi. Acestia încă sunt cu șase aripi, cu aureolă în jurul capului, cu fața de inger, și țin la pept cu ambele mâni evangelia. În mijlocul celor două aripi de de-asupra capului e un vultur; pe pârchea de aripi din laturea dreaptă au un leu, pe cea stângă un vițel, bou. Priveșc în sus. Așa i-a vădut prorocul Ezechiel „Și asemănarea fețelor lor: față de om, și față de leu din dreapta celor patru, și față de vițel din stânga celor patru, și față de vultur la cele patru etc.” (cap. I. v. 10).

Tetramorphum-ul este deci combinarea într'o singură figură a celor patru atribute ale evangelistilor, e un trup cu patru capete. Ingerul lui Mateiu, leul lui Marc, bou lui Luca și vulturul lui Ioan, și-au așezat fie-carele capul său pe un om intraripat, pe un inger. Acestă combinare vrea să exprime, că cei patru evangeliști una sunt. Acestă pătrime este foarte usitată în iconografia greacă, pe când în cea apusană abia e cunoscută.

¹⁾ Vezi și „Iconografia” de Ghenadie episcopul Rimnicului. București. 1891 pag. 230. Și aci sunt reproduce aceste două scrisori.

²⁾ Vezi „Jesus Christ” de R. P. Didon și Carl Pearson „Die Fronica”, material cu privire la istoria iconelor lui Iisus din evl mediu. Cu 19 tab Strassburg, Trübner 1887.

³⁾ Vezi și Eusebiu „Historia eccles” I. F. cap. 18.

⁴⁾ Vezi „Cuvântul Adevărului”, revistă bisericăscă. Anul I. Nr. 24 din 1903 Râmnicul-Vâlcea.

⁵⁾ Unii susțin, că Iisus a fost numai de 30 de ani, când a murit, pe baza cercetărilor calendaristice făcute de un astronom de la Berlin.

⁶⁾ Vezi liturgicul cel nou. Sibiu pag. 141.

"Cordiana" institut de credit și economie societate pe acții în Fofeldea escrie concurs pentru

clădirea unui edificiu

preliminat cu 3560 cor. 41 fil.

Termenul pentru înaintarea ofertelor e 15 Maiu 1904 st. n. Condițiunile și planul se pot vedea la institutul "Cordiana" în Fofeldea p. u. Ujegyház. [100]

Nr. 54 1904.

[99] 2—3

Publicare de licitațiune.

Pentru renovarea și adaptarea edificiului școlii gr. or. din Rășinari se publică concurs cu oferte închise.

Suma preliminară spre acest scop e de 35,478 cor. 72 fil.

Ofertele închise, provădate cu vadiu de 5% din suma de mai sus și cu declarațiunea oferentului că-i sunt cunoscute condițiunile de licitare, cum și planul și preliminarul de spese, se vor înainta comitetului parohial gr. or. din loc până în 8 Maiu n. orele 12 din zi.

Condițiunile, planul și preliminarul de spese se pot vedea în cancelaria comitetului parohial.

Rășinari, 29 April n. 1904.

D. Vidrighin
president.

M. Lungu
not. com. paroh.

[84] 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea vacantei parohiei de cl. III. Agostin, protopresbiteratul Cohalm, prin acesta se publică concurs a doua oră cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Cerere de concurs au să se așternă oficiului protopresbiteral în Cohalm (Köhalom), având petenții a se prezenta poporului în biserică în vre-o Duminică sau sâmbătă pentru a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Agostin, în 5/18 Faur 1904.

Comitetul parohial gr. or.

Alexandru Bucea
president.

Ioan Stanbert
notariu.

Vidi!

Nicolae D. Mircea
protopresbiter.

Epilepsia.

Cine suferă de epilepsie (nevoie), convulsii și de alte morburii nervoase, să ceară broșură asupra acestora. Se capătă gratis și franco prin *priv. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.* [90] 3—52

Nr. 322 1904.

[89] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a treia Suplac, protopresbiteratul Târnava, pe baza rezoluțiunii venerat. consistoriu arhiepiscopale din 9 Martie a. c. nr. 2833 Bis., prin acesta se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în "Telegraful Român".

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțești de la stat, notându-se că parohul se bucură de casă de locuit și superedificate frumoase pe fondul intern parohial.

Doritorii de a ocupa acest post să și subțernă cererile concursuale instruite conform

normelor în vigoare la subscrierul oficiu (p. u. Küküllővár) până la termenul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă la biserică, pentru a cânta, eventual a celebra și cuvânta.

Cetateadebaltă, 2/15 April 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Târnava, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Nicolae Todoran, prot.

Biliard pentru carambol

Seifert, în stare bună, cu toate accesoriile, se vinde.

Amănunte în Cofetăria Frenztz, strada cismădiei nr. 19. [97] 4—6

? Pentru-ce ?

este numit

GAEDICKE

cea mai mare

colectă de noroc?

Pentru-că acolo s'au plătit cele mai multe câștiguri principale.

Pentru-că premia de .	602.000	coróne
Pentru-că de trei-ori .	400.000	"
Pentru-că de trei-ori .	100.000	"
Pentru-că odată	70.000	"
Pentru-că de patru-ori	60.000	"
Pentru-că de trei-ori .	30.000	"
Pentru-că de cinci-ori	25.000	"
Pentru-că de zece-ori	20.000	"

(88) 7—12

acolo s'au câștigat, și

Pentru-că nici o colectă nu pōte dovedi astfel de rezultate uriașe.

Cine voește deci să dobândescă un câștig principal, să se grăbescă a comanda cu asigurațiune ori pe lângă ramburs losuri pentru prima clasă a XIV. loterie de clasă r. ung. priv., care se începe deja în

17 și 18 Mai

Intreg	jumătate	pătrar	optime de los
12	6	3	1½ coróne

de la casa de bancă și cea mai mare colectă de noroc din Ungaria

A. GAEDICKE

Budapesta, Kossuth-Lajos-utca nr. 11.

Securi postali pentru trimiterea scutită de porto a banilor — gratis și franco

Scrisore de comandă. A se taia!

Dlui A. GAEDICKE, Budapesta

Vă rog a'mi trimite losuri originale, clasa I., ale loteriei de clasă reg. ung. priv., cum și planul oficial.

Banii, cor. {sunt a se ridica prin ramburs} Ce nu convine să se ștergă. {soses cu asigurațiune postală}

Adresa precisă

Croitorie civilă și militară.

Pentru sezonul de primăvară și vară ne permitem a recomanda atențiunii binevoitoare a on. public român atelierul nostru de croitorie, în care confecționăm

tot feliul de haine pentru domni

ca: costume complete (de la 40—80 cor.), jachete, haine de salon, fracuri, raglame, pelerine etc., cum și tot feliul de uniforme pentru ofițeri, voluntari, funcționari ai căilor ferate, forestieri, pădurari și finanți; asemenea confecționăm palitone și jachete pentru dame, toate acestea din cele mai fine și moderne stoffe (originale englezești), pe lângă prețuri moderate. Pentru soliditatea lucrului se garantează. Cu stoffe și mustre servim ori când.

Totodată ne permitem a face cunoscut domnilor preoți și candidați de preoți că croim

reverenși

după cel mai nou stil din diferite calități de stoffă, material trainic, cu preț de 85—150 cor. Comande se pot face și în scris, indicându-se măsura (în centimetri), anume lungimea de la guler (pe spate) până în brâu și de la guler până jos, lățimea spatelui întreg (de la o cusătură a mânecii la cealaltă), lungimea mânecii până la cot și lungimea întrégă, grosimea peptului subsoară, grosimea în brâu și lățimea gulerului eventual să se indice numărul gulerului de la cămașă.

Un costum complet sau o reverandă la cerere confecționăm în 24 ore. Cerând și cu ocaziunea acesta spriginul on. public român și asigurându-l de nou de un serviciu totdeauna prompt și satisfăcător, semnăm
Sibiu, 15 Martie 1904 cu totă stima

Petrașcu & Părău

(8) 5—6

strada poplăcii 21 (peste cale de tipografia archid.)

Vaporele „Kaiser“:

Kaiser Wilhelm II, 215 metri lung,
Kronprinz Wilhelm, 202 metri lung,
Kaiser Wilhelm der Grosse, 198 metri lung,
Kaiserin Maria Teresia, 166 metri lung,

merg în 6—7 zile de la Brema la New-York.

Plecarea Marția.

Vapórele acestea „Kaiser“ plecă numai din Brema. Cine voește deci să călătorească cu vapor „Kaiser“ (imperial) pōte călători liber, fără piedeci; nimeni nu-l pōte opri. Fie-care călător trebuie să fie hotărât deja de-acasă încâtăru voește să călătorească, și să nu se lase a fi abătut ori înșelat de nimeni. Fie-căruia fi stă în voie liberă a călători cu banii sei unde voește. Trebuie însă să se îngrijescă la timp de loc pe vapor și pentru siguranță să trimită la adresa mea 20 cor., ca arvună.

Călătoria de la Brema la America costă: pe vapor „Kaiser“

140 cor., pe vapor de postă 120 cor.

F. MISSLER, BREMEN, Bahnhofstrasse 30
casă de bancă și întreprindere de comunicațiune.

(63) 13—31